

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

ในอดีตที่ผ่านมา การเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนเป็นเรื่องยากมาก ด้วยเหตุผลในหลายประการ ทั้ง “การไม่มีความรู้” ความเข้าใจบทบัญญัติของกฎหมาย และสิทธิเสรีภาพที่พึงมีพึงได้โดยชอบธรรม ทำให้ประชาชนถูกเอาเปรียบและล่วงละเมิดสิทธิจากบุคคลที่อยู่ในภาวะที่เหนือกว่า และเหตุผลสำคัญอย่างยิ่งคือ “ความยากจน” ของประชาชนที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงความยุติธรรม เนื่องจากกระบวนการดำเนินคดีนั้นจะต้องมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นมากมาย ทั้งค่าจ้างทนาย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แม้แต่ค่าประกันตัวที่จะได้มีโอกาสออกมาสู่คดีก็แทบจะไม่มี เพื่อไม่ให้ต้องถูกคุมขัง ยิ่งบางครั้งทำให้ต้องเข้าไปอยู่ในคุกแทนค่าปรับเพราะไม่มีเงินจ่ายด้วยซ้ำไป สำหรับคนจน คนยากไร้แล้ว เมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยการต่อสู้คดีในกระบวนการยุติธรรมเป็นเรื่องใหญ่และหนักหนาสาหัส เพราะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นต้นทุนในกระบวนการยุติธรรมที่ผู้ยากไร้ คนยากจนนั้นยากจะหาได้

กองทุนยุติธรรมสามารถช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในแต่ละปีเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อจำกัด ๑) ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ต้องมีแหล่งรายได้อื่น นอกเหนือจากเงินงบประมาณ และหมุนเวียนกลับกองทุน ๒) ด้านกฎหมาย ต้องมีสถานะเป็นนิติบุคคลเพื่อประโยชน์ในการทำนิติกรรม สัญญา หรือดำเนินการเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน ๓) ด้านแหล่งรายได้ ต้องมีแหล่งที่มาของรายได้ที่มีความสัมพันธ์อย่างสมเหตุสมผล ดังนั้นกระทรวงยุติธรรมจึงได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. .... เพื่อแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การเข้าถึงความยุติธรรมของคนในสังคมยังปรากฏความไม่เสมอภาคเพราะความแตกต่างทางเศรษฐกิจและการศึกษา การช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาคในกฎหมายเป็นภารกิจที่สำคัญของรัฐที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคี แต่เนื่องจากการช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น กระบวนการการดำเนินคดีที่มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นมากมาย ทั้งค่าจ้างทนาย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ค่าประกันตัวเพื่อออกมาสู่คดีเพื่อไม่ให้ถูกคุมขัง อีกทั้งยังไม่สามารถช่วยเหลือผู้ไม่ได้รับความเป็นธรรมได้อย่างทั่วถึง เพราะงบประมาณที่จำกัด ขาดสถานะทางกฎหมายที่จะทำนิติกรรมสัญญา กระบวนการพิจารณาล่าช้า และขาดความเป็นอิสระ การพัฒนาระบบและวิธีการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรมต้องทำโดยกฎหมายที่จัดตั้งกองทุนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งจะนำรายได้จากแหล่งที่มาที่สอดคล้องกับภารกิจตามหลักการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในสังคม โดยกำหนดระบบและวิธีการช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงได้ตราพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ขึ้น โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๐๒ ก วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กองทุนยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ มีงบประมาณที่จำกัด ประกอบกับไม่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้กองทุนไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี และให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของประชาชน ดังนั้น สมควรกำหนดให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๓)

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนยุติธรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ หมวด ๑ กองทุนยุติธรรม

๑) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน (มาตรา ๕)

๒) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมมีอำนาจกระทำกิจการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ การก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใดๆ และกระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุนยุติธรรม (มาตรา ๖)

๓) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมประกอบด้วย เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากกองทุนยุติธรรมในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๔๑ เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลหรือเงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินที่ศาลสั่งบังคับกรณีพิพาทสัญญาประกันต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ค่าธรรมเนียมศาล และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และค่าปรับในคดีอาญาตามมาตรา ๘ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่กองทุนยุติธรรม ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนยุติธรรม และเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่กองทุนยุติธรรมได้รับไม่ว่ากรณีใด ทั้งนี้ เงินและทรัพย์สินของกองทุนยุติธรรมไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๗)

๔) กำหนดให้เงินกองทุนยุติธรรมให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน การให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน และการดำเนินงานกองทุนยุติธรรมหรือการบริหารกองทุนยุติธรรม และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดกิจการของกองทุนยุติธรรม (มาตรา ๘)

๕) กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนยุติธรรมขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการให้กับกองทุนยุติธรรม คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการคณะทำงาน หรือบุคคลที่ คณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับคำขอรับความช่วยเหลือตาม พระราชบัญญัตินี้ เสนอความเห็นประกอบคำขอรับความช่วยเหลือ เพื่อเสนอให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง พิจารณา ประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชน ในการดำเนินงานของ กองทุนยุติธรรม รับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุนยุติธรรมตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุน ยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการของ กองทุนยุติธรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรม เก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูล เกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรม และปฏิบัติการอื่นหรือกระทำกิจการตามที่ได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ (มาตรา ๑๑)

๖) กำหนดให้ในการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรมในจังหวัดอื่นที่มีใช้กรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายให้หน่วยงานในจังหวัดที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมทำหน้าที่เกี่ยวกับ งานธุรการให้กับกองทุนยุติธรรมสำหรับเขตจังหวัดนั้น (มาตรา ๑๒)

๒.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนยุติธรรม ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงาน ศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองสิทธิ และ เสรีภาพของประชาชน จำนวน ๖ คน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ให้รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งได้รับมอบหมายจาก ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของ สำนักงานกองทุนยุติธรรม จำนวน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๑๓)

๒) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปีบริบูรณ์ ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร ในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่ง พักราชการหรือถูกพักงาน หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และไม่เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ (มาตรา ๑๔)

๓) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี (มาตรา ๑๕)

๔) กำหนดให้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ (มาตรา ๑๖)

๕) กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายแผนงาน และแนวทางในการดำเนินงานของกองทุนยุติธรรม ออกระเบียบต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมมอบหมาย กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนยุติธรรมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

รายงานแสดงการจัดการกองทุนยุติธรรมและรายงานประจำปี ออกประกาศเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนยุติธรรม และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย (มาตรา ๑๘)

๖) กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมแต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อมีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ยื่นคำขอในทุกภารกิจของกองทุนที่ราชอาณาจักรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๒๐)

๗) กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดขึ้นทุกจังหวัดนอกจากกรุงเทพมหานคร เพื่อมีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือบุคคลที่สมควรได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนเฉพาะกรณีการให้ค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี และการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๒๑)

๘) กำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๒๔)

๙) กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๒๕)

๒.๓ หมวด ๓ การขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน

๑) กำหนดให้บุคคลอาจขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมในการดำเนินคดี การขอปล่อยชั่วคราว การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือการได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการสนับสนุนโครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การยื่นคำขอ แบบคำขอ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๒๖)

๒) กำหนดให้การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี ประกอบด้วยค่าจ้างทนายความ ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความช่วยเหลือ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๒๗)

๓) กำหนดให้การพิจารณาให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดีและการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือหรือคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดต้องคำนึงถึงพฤติการณ์และข้อเท็จจริงของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม ฐานะของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากกองทุน และโอกาสที่ผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนจะได้รับการช่วยเหลือหรือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๒๘)

๔) กำหนดให้การพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้คำนึงถึงว่าหากได้รับการปล่อยชั่วคราวแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนีจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือจะไปก่อเหตุร้ายอันตรายประการใดหรือไม่ (มาตรา ๒๙)

๕) กำหนดให้การขอปล่อยชั่วคราวให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย กองทุนยุติธรรมอาจมอบอำนาจให้แก่พนักงานของกองทุนยุติธรรมหรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว และเป็นผู้ลงนามในสัญญาประกันก็ได้ ทั้งนี้ คำร้องขอปล่อยชั่วคราวต้องแนบหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุนยุติธรรม สำเนาหนังสือสัญญาของผู้ต้องหาหรือจำเลย และสำเนาหนังสือค้ำประกันไปด้วย (มาตรา ๓๐)

๖) กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือการได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน อาจขอรับเงินช่วยเหลือเพื่อความเสียหายที่ตนได้รับ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ เงินช่วยเหลือผู้ได้รับ

ผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนถึงแก่ความตาย ค่าขาดประโยชน์
 ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบการทำงานได้ตามปกติ และเงินช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายอื่น
 ตามที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมเห็นสมควร ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราการได้รับเงินช่วยเหลือ
 ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๓๑)

๗) กำหนดให้คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือมีอำนาจพิจารณาให้การสนับสนุนผู้เสนอ
 โครงการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขอความช่วยเหลือ และการ
 ให้การสนับสนุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๓๒)

๒.๔ หมวด ๔ การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

๑) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี
 และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มี
 การตรวจสอบภายในเป็นประจำ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบตามที่คณะกรรมการ
 กองทุนยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๓๓)

๒) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี
 อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด (มาตรา ๓๔)

๓) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมจัดทำงบการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
 ของกองทุนยุติธรรมเสนอผู้สอบบัญชีภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๓๕)

๔) กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
 ให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนยุติธรรม (มาตรา ๓๖)

๕) กำหนดให้กองทุนยุติธรรมจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบภายใน
 ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๓๘)

๖) กำหนดให้การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนยุติธรรมให้เป็นไปตาม
 ระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๔๐)

๒.๕ หมวด ๕ บทเฉพาะกาล

๑) กำหนดให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับกองทุนยุติธรรม
 ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓
 ไปเป็นของกองทุนยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๑)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนยุติธรรมตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วย
 กองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน
 จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๒)

๓) กำหนดให้คำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม
 พ.ศ. ๒๕๕๓ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (มาตรา ๔๓)

๔) กำหนดให้บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ออกตามระเบียบกระทรวง
 ยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้
 ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้
 ใช้บังคับ (มาตรา ๔๔)

นางธิดารัตน์ อุจน์จันทร์ / จัดทำ